

Asia: VN/25733/2021

Luonnos Suomen digitaaliseksi kompassiksi

1. Kompassin tarkoitus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

2. Haasteet ja mahdollisuudet

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

3. Tavoitteet

Lausuntonne osaamisen osa-alueen osalta

-

Lausuntonne infrastruktuurit-osa-alueen osalta

-

Lausuntonne yritykset-osa-alueen osalta

-

Lausuntonne julkisten palveluiden osa-alueen osalta

-

4. Avaintulokset

Lausuntonne osaamisen osa-alueen osalta

-

Lausuntonne infrastruktuurit-osa-alueen osalta

-

Lausuntonne yritykset-osa-alueen osalta

-

Lausuntonne julkisten palveluiden osa-alueen osalta

-

5. Mittarit

Lausuntonne osaamisen osa-alueen osalta

-

Lausuntonne infrastruktuurit-osa-alueen osalta

-

Lausuntonne yritykset-osa-alueen osalta

-

Lausuntonne julkisten palveluiden osa-alueen osalta

-

6. Tuloksellisuuden seuranta ja yhteiskunnallisten vaikutusten arviointi

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

7. Muut huomiot digikompassiluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Näkövammaisten liitto on huolissaan siitä, että saavutettavuutta ei ole läpileikkaavasti huomioitu digikompassin luonnoksessa. Suomi on ratifioinut YK:n vammaisyleissopimuksen ja se on osa Suomen lainsäädäntöä. YK:n vammaisyleissopimuksen 9 artiklassa määrätään, että sopimuspuolet toteuttavat asianmukaiset toimet varmistaakseen vammaisille henkilöille muiden kanssa yhdenvertaisen pääsyn mm. tieto- ja viestintäteknologiaan ja -järjestelmiin. Lisäksi on syytä huomioida, että Suomessa asuu nykyisin yli 1,2 miljoonaa 65 vuotta täyttänyttä henkilöä.

Ehdotuksessa digikompassiksi ei ole konkreettisesti huomioitu yhdenvertaisuutta ja sen merkitystä digiyhteiskunnan kehitykseen ja digikestävyyteen. Vammaisten ja myös ikääntyneiden ihmisten tarpeiden ja oikeuksien huomioimiseksi saavutettavuuteen ja esteettömyyteen liittyvät tavoitteet digikompassin puitteissa tulisi kuvata selkeämmin. Suomella ei ole varaa olla huomioimatta saavutettavuuden ja käytettävyyden lisäämistä digitaalisten palveluiden ja niissä käytettävän teknologian kehittämisessä.

Osuudessa yritysten digitaalinen muutos ei käsitellä saavutettavuutta. Kohdassa digivihreä siirtymä olisi erityisen tärkeä nostaa esiin esteettömien ja saavutettavien digiteknologioiden kehittäminen.

Ehdotamme, että yritysten digimuutoksen kohdalla olisi tavoitteena, että yritysten digitaaliset palvelut suunniteltaisiin ”Universal design for all.” periaatteella. Avaintulos olisi, että yritysten palvelut ja tuotteet olisivat saavutettavia ja esteettömiä kaikille.

Pienten ja keskisuurten yritysten digikyvykkyyden mittareiden kohdalla (investointi ja kypsyy) ei juuri huomioida saavutettavuutta ja käytettävyyttä.

Digikompassin luonnoksessa käsitellään hyvinkin yksityiskohtaisesti eri aihepiirejä, mutta saavutettavuuden käsittely on jäänyt pinnalliseksi eikä tue sitä siirtymää, mitä saavutettavuusdirektiivillä on tavoiteltu. Huolimatta siitä, että saavutettavuus- ja esteettömyysdirektiivit eivät koske kaikkia toimijoita, digikompassissa tulisi kannustaa ja tukea lisäämään saavutettavuutta. Saavutettavuus ja käytettävyys tulisi rakentaa digikompassin yhdeksi läpileikkaavaksi elementiksi, jotta muutosta saataisiin aikaan jo varhaisessa vaiheessa eikä vain minimisääntelyn perusteella tai jälkikäteen toteutettavilla korjaustoimenpiteillä.

Möttönen Markku
Näkövammaisten liitto ry